

ETELÄ-SAVON
MAAKUNTALIITTO

Etelä-Savon maakuntaliiton talous- ja toimintasuunnitelma 2017-2019

Etelä-Savon maakuntaliiton julkaisu 136:2016

Julkaisutiedot

Julkaisija:

Etelä-Savon maakuntaliitto
Mikonkatu 5, 50100 Mikkeli
puhelin 015 321 130
email kirjaamo@esavo.fi
faksi 015 321 1359

Kotisivu:

www.esavo.fi

Julkaisu:

Etelä-Savon maakuntaliiton talous- ja toimintasuunnitelma 2017-2019
Julkaisusarjan nro: 136:2016
ISBN 978-952-5932-29-4 (PDF)
ISSN 1455-2930

Mikkeli 2016

SISÄLLYSLUETTELO

	sivu
MAAKUNTAJOHTAJAN KATSAUS	1
TYÖTÄ KOKO ETELÄ-SAVON HYVÄKSI	4
ALUEKEHITYS JA ALUEIDEN KÄYTTÖ - UUDEN MAAKUNTASTRATEGIAN TOIMEENPANO KÄYNTIIN	6
Aluekehityksen ja aluesuunnittelun keskeiset prosessit vuonna 2017	7
Maakuntastrategian keskeisten sisältöpainotusten edistäminen	9
EDUNVALVONTA, YHTEISTYÖ JA VIESTINTÄ	11
Edunvalvonta ja yhteistyö	12
Viestintä ja markkinointi	12
TALOUDELLISET VOIMAVARAT	13
Talousarvio 2017	13
Talousarvion rakenne	14
Talousarvioehdotukseen sisältyvät hankkeet	15
Talousarvioehdotuksen perusteluna (liitteet):	15
Rahoituslaskelma	16
Tuloslaskelma	16
Talousarvio tehtäväalueittain	18
Henkilöstöliite	19
Kuntien maksusuudet	20

Suomen taloudessa hienoista piristymistä

Etelä-Savon talouden lähivuosien näkymät kytkeytyvät koko maan talouden kehitykseen. Valtiovarainministeriön 15.9.2016 julkistaman ennusteen mukaan Suomen talous kasvaisi kuluvaan vuonna 1,1 % edelliseen vuoteen verrattuna. Seuraavien kahden vuoden aikana kasvun odotetaan jäävän yhden prosentin tuntumaan. Huolimatta hienoisesta piristymisestä Suomen taloustilanteen odotetaan pysyvän lähivuosina heikkona.

Bruttokansantuotteen odotetaan olevan vielä vuonna 2018 noin kolme prosenttia pienempi kuin vuonna 2008. Tämä tarkoittaa, että teollisuustuotannon taso jäisi vuonna 2018 yli viidenneksen alemmalle tasolle kuin kymmenen vuotta aiemmin. Erityisen huolestuttavaa on viennin kehityksen jääminen edelleen maailmankaupan kehitystä vaisummaksi. Suomen lähivuosien talouskehitys perustuu etupäässä yksityiseen kulutukseen ja investointeihin. Kuluttajien ostovoiman kehityksellä on keskeinen merkitys myös Etelä-Savon talouden kehitysnäkymiin.

Suomen julkinen talous pysyy alijäämäisenä vuosikymmenen loppuun asti. Julkiseen talouteen on kohdentunut mittavia sopeutumistoimia. Talouskasvun pysyessä heikkona uusien sopeutus toimien mahdollisuutta ei voida sulkea pois. Julkisen talouden sopeutumistoimilla olisi kuitenkin kielteinen vaikutus maakunnan talouden kehitysnäkymiin.

Yrittäjillä myönteiset odotukset Etelä-Savossa

Koko maan edelleen heikko talouskehitys vaikuttaa myös Etelä-Savossa. Talouden näkymät ovat kuitenkin Etelä-Savossa kääntymässä positiivisempaan suuntaan. Talouden käänne on tapahtunut kevään aikana niin elinkeinoelämän kehityksen kuin työllisyydenkin suhteen ja näkymät ensi vuoden kevääseen ja syksyyn näyttävät aiempaa myönteisemmiltä.

Maakunnan yrityksillä on vahvaa uskoa talouden suotuisaan kehitykseen. Syyskuussa julkistetusta PK-barometristä käy ilmi, että yritysten suhdannenäkymät ovat myönteisimmät viiteen vuoteen. Etelä-Savossa yritysten näkymät ovat yhtä myönteiset kuin koko maassa. Myönteiset näkymät koskevat myös yritysten kasvuhakuisuutta ja henkilöstön määrän lisäämistä.

Etelä-Savossa teknologiateollisuuden tilaukset koskien mm. biotalouden investointeja ovat aikaansaaneet vireyttä alueelle. Eteläsavolaisten teollisuusyritysten vienti on kehittynyt jo useita vuosia muuta maata paremmin ja erityisesti kuluvaan vuoden alkupuolella elintarviketeollisuuden vienti on kasvanut myönteisesti. Metsällä on edelleen vahva asema aluetaloudessa ja metsäteollisuuden kehitys on jatkunut myönteisenä. Myös matkailuala suhtautuu tulevaisuuteensa positiivisesti. Nostetta matkailuun ovat tuoneet uudet vetovoimaiset matkailukohteet, luontomatkailuaktiiviteetti ja lähiruoka. Venäläisten matkailijoiden vähentyminen on kyetty korvaamaan uusilla markkinoilla.

Etelä-Savon myönteisiä näkymiä vahvistavat julkiset investoinnit, erityisesti päätökset valtatie viiden perusparannuksen käynnistymisestä Juva-Mikkeli välillä sekä Vekaransalmen lossin muuttamisesta sillaksi. Maakuntaan on tulossa noin 200 miljoonan euron arvoiset liikenneinvestoinnit. Toteutettavat liikennehankkeet ovat olleet laajan ja pitkäjänteisen työn tulos. Itä-Suomen liikennehankkeita on edistetty kokonaisuutena ja maakuntien yhteistyö on tuonut edunvalvonnalle vaikuttavuutta.

Etelä-Savossa on tehty määrätietoista ennakointityötä, jolla on pyritty arvioimaan tulevaisuuden kehityssuuntia ja varautumaan niihin. Maakuntaliitto on yhdessä Etelä-Savon ELY-keskuksen kanssa kutsunut kuntien, oppilaitosten, TE-toimistojen ja yrittäjien edustajat arvioimaan ja analysoimaan kerättyä tietoa ja laatimaan vaihtoehtoisia visioita keskipitkän ja pitkän aikavälin tulevaisuudesta.

Syyskuussa julkistettiin Etelä-Savon maakuntastrategian 2030 luonnokset kärkivalinnoiksi: metsä, vesi ja ruoka. Etelä-Savon maakuntastrategiaa on tehty kuluvan vuoden ajan tiiviissä yhteistyössä maakunnan eri toimijoiden kanssa. Tuhannen henkilön yhteistyönä on laadittu ehdotus maakunnan visioksi: Etelä-Savo – puhtaasti paras! Maakuntastrategiatyö luo hyvät edellytykset maakuntauudistuksen valmistelulle. Luonnos menee maakuntavaltuuston käsiteltäväksi joulukuussa.

Myös kielteisiä näkymiä

Maakunnan väestön kokonaismuutos on jatkunut koko alkuvuoden kielteisenä. Elokuun loppuun mennessä vähennys oli 868 henkilöä. Huolestuttavaa on nettomuuton lisääntyminen Suomen sisällä. Kaikkein tärkeintä on hillitä nuorten muuttoa maakunnasta pois. Tähän voidaan tehokkaasti vaikuttaa huolehtimalla koulutuspaikoista ja ennen kaikkea huolehtimalla nuorten työpaikoista.

Hallituksen toisen asteen koulutukseen kohdistamat säästötoimet tuovat Etelä-Savossa kuten koko maassa koulutuksenjärjestäjille suuria sopeutumishaasteita. Savonlinnan kampuksen opettajakoulutus on erittäin merkittävä Savonlinnan kaupungin, Savonlinnan seudun sekä koko Etelä-Savon maakunnan elinvoiman kannalta. Kampuksen noin 800 opiskelijan menetys ja opettaja- ja tutkijakunnan tehtävien ja työpaikkojen siirtyminen Joensuuhun aiheuttaa Savonlinnan kaupungille kestäättömän tilanteen. Siirron kerrannaisvaikutukset ovat suuret. Alueen verotulojen, ostovoiman sekä osaamiskapasiteetin romahtaminen ajavat kaupungin kestäättömälle uralle.

Kielteiset vaikutukset pyritään torjumaan valtion, Savonlinnan kaupungin ja maakunnan yhteistyöllä. Hallitus sopi vuoden 2017 budjettiesityksen osana, että hallitus valmistelee yhdessä alueen toimijoiden kanssa toimia Savonlinnan talousalueen kasvun ja työllisyyden turvaamiseksi. Panostukset voidaan kohdistaa esimerkiksi koulutukseen, tutkimukseen ja tuotekehitykseen, elinkeinotoiminnan investointeihin, biotalouteen ja matkailun kehittämiseen.

Maakuntauudistus etenee vauhdilla

Maakuntauudistus ja sen keskeisin osa, sosiaali- ja terveydenhuollon (sote) uudistus ovat kuluvan vuoden aikana edenneet vauhdilla. Vuosi sitten marraskuussa maan hallitus pääsi yksimielisyyteen maakuntauudistuksen peruslinjoista. Alueellinen itsehallinto perustuu 18 maakunnan aluejakoon. Sote-alueiden osalta hallitus täsmensi aluejakoa 5.4.2016 siten, että myös sotejärjestämisvastuu perustuu samaan 18 maakuntaan. Etelä-Savo on yksi 18 itsenäisestä maakunnasta.

Sote- ja maakuntauudistuksen sisältö on hahmottunut ja yksityiskohdat alkavat pääosin olla selvillä. Maan hallitus julkisti sote- ja maakuntauudistusta koskevan lakipaketinsä kesäkuun lopussa. Lakikokonaisuuden lausuntokierros päättyi 9.11.2016. Hallitus on luvannut antaa lakiesitykset eduskunnalle tämän vuoden joulukuussa.

Maakuntauudistuksen esivalmistelu

Sote- ja maakuntauudistuksen valmistelu on siirtymässä maakunnille. Toukokuussa maan hallitus esitti, että maakuntien liitot olisivat aloitteellisia uudistuksen valmistelussa. Etelä-Savossa käynnistyivät keskustelut uudistuksen toimeenpanosta jo tätä ennen helmikuussa pidetyllä yleisötilaisuudella. Toisessa keskustelutilaisuudessa huhtikuussa esiteltiin myös ehdotus Etelä-Savon valmistelumallista, joka hyväksyttiin yksimielisesti. Maakuntahallitus nimitti 20.6.2016 maakuntauudistuksen ohjausryhmän ja johtoryhmän. Nämä ovat maakuntauudistuksen esivalmistelun keskeiset toimijat. Uudistuksen jatkotyötä varten johtoryhmä on nimennyt seitsemän valmisteluryhmää. Henkilöstöryhmät ovat mukana uudistuksen valmistelussa.

Sote- ja maakuntauudistuksen esivalmistelu jatkuu 30.6.2017 saakka, jolloin uudistuksen täytäntöönpanoa varten nimetään väliaikainen valmisteluelin. Esivalmistelun tulokset on tarkoitus saada käyttöön ensi kevään aikana. Tuleva talvi merkitsee tiivistä työtä kaikilla valmistelun osa-alueilla: sosiaali- ja terveydenhuollossa, aluekehityksessä, alueiden käytössä, kasvupalveluissa, maataloudessa, pelastustoimessa ja ympäristöterveydenhuollossa.

Uusi maakunta tarvitsee kumppaneita

Uusi maakunta tarvitsee tiivistä yhteistyötä kuntien, toisten maakuntien ja valtiovallan kanssa. Maakunnan kehittäminen edellyttää myös yhteistyötä sidosryhmien, erityisesti elinkeinoelämän ja työmarkkinajärjestöjen kanssa.

Etelä-Savossa uudistus tarkoittaa noin 5000 henkilölle työnantajan vaihtumista. Kysymys on Suomen historian suurimmasta hallinnollisesta muutoksesta. Muutoksen menestyksellinen läpivieminen edellyttää paitsi itse muutoksen onnistunutta johtamista myös muutoksessa mukana olevien henkilöiden onnistunutta johtamista. Tämän vuoksi mukana olevien organisaatioiden henkilöstö on pidetty alusta alkaen mukana uudistuksessa.

Vuonna 2017 valmistellaan suuria muutoksia

Ensi vuonna valmisteltavan maakunta- ja sote-uudistuksen onnistuminen on maakunnan omis- sa käsissä. Meillä on kaikki edellytykset onnistua. Nyt tarvitaan määrätietoista työtä ja ennen kaikkea tiivistä työtä yhteisen Etelä-Savon puolesta.

17.10.2016

*Pentti Mäkinen
maakuntajohtaja*

Työtä koko Etelä-Savon hyväksi

Maakuntaliiton ylin päättävä elin, maakuntavaltuusto, aloitti nykyisen toimikauden vuonna 2013. Maakuntavaltuustossa on 67 jäsentä ja sen poliittinen jakauma on seuraava:

• Suomen Keskusta	24
• Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	18
• Kansallinen Kokoomus	12
• Perussuomalaiset	6
• Vihreä liitto	3
• Suomen Kristillisdemokraatit	2
• Vasemmistoliitto	1
• Sitoutumattomat	1

(Tilanne 12.12.2016)

Maakuntavaltuusto kokoontuu pääsääntöisesti kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä.

Maakuntahallitus on 13-jäseninen ja siinä paikkajakauma on seuraava:

• Suomen Keskusta	5
• Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	4
• Kansallinen Kokoomus	2
• Perussuomalaiset	2

Maakuntahallitus kokoontuu 10 – 12 kertaa vuodessa.

Tarkastuslautakunta toimikaudella 2013–2016 on 5-jäseninen ja siinä ovat edustettuina maakunnan neljä suurinta poliittista puoluetta.

Uudistunut kuntalaki pidentää nykyisen valtuuston toimikautta, sillä kuntavaalit käydään keväällä 2017. Ensimmäiset maakuntavaalit pidetään tammikuussa 2018.

Maakuntajohtajan johdossa ja hänen alaisuudessaan toimii maakuntaliiton virasto. Siellä on 30 ammattilaista tekemässä työtä maakunnan hyväksi.

Yksikkö	Henkilömäärä 2016	Htv 2017
Aluekehitys	11	11
Aluesuunnittelu	5	4,6
Hallinto- ja kehittäminen	14	13,1
- josta maakuntajohtajan esikunta	4	3,5
Yhteensä	30	28,7

Taulukko 1. Maakuntaliiton henkilöstö yksiköittäin ja henkilötyövuodet 2017.

Virasto jakaantuu yksiköihin, jotka ovat:

Maakuntauudistuksen, sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen sekä väliaikaishallinnon valmistelu vaikuttavat merkittävästi koko maakuntaliiton viraston toimintaan. Virasto resurssei-

Tavoitteet:

- Hallinnon, taloushallinnon ja maksatuksen toimintaprosesseja sujuvoitetaan.
- Huolehditaan henkilöstön työhyvinvoinnista ja osaamisen varmistamisesta.
- Johtamisessa onnistutaan, mikä takaa laadukkaat palvelut virastossa sekä maakuntauudistuksen etenemisen annetussa aikataulussa.

Aluekehitys ja alueiden käyttö - uuden maakuntastrategian toimeenpano käyntiin

neen huolehtii siitä, että liitto pystyy toimimaan ja saavuttamaan sille asetetut tavoitteet. Maakuntavaltuusto on kokouksessaan 12.12.2016 hyväksynyt Etelä-Savon uuden maakuntastrategian. Maakuntaliiton aluekehitys- ja aluesuunnittelutyössä vuonna 2017 pannaan toimeen maakuntastrategiaa liiton sisällöllisillä vastuualueilla, liiton käytössä olevilla ohjelma-, hanke- ja rahoitustyökaluilla ja suunnittelun ja kaavoituksen keinoin.

Etelä-Savon uuden maakuntastrategian ydin perustuu metsän, ruoan ja veden muodostamaan kokonaisuuteen. Etelä-Savo – Saimaan maakunta – on puhtaasti paras! Luonnonvarojen ja luontoarvojen kestävään hyödyntämiseen tähtäävä älykäs erikoistuminen ja pitkäjänteisesti kerrytetty erikoisosaaminen kasvattavat yritystoiminnan tuottamaa lisäarvoa tuotantoketjujen kaikissa vaiheissa. Laadukas koulutus tuottaa maakunnan tarpeisiin osaavaa ja sitoutunutta työvoimaa. Erikoistuneet ja kilpailukykyiset tuotteet menestyvät kansainvälisillä markkinoilla ja tuottavat maakuntaan toimeentuloa ja hyvinvointia.

Erinomainen sijainti Helsingin ja Pietarin metropolien lähellä sekä toimivat liikenneyhteydet tuovat Etelä-Savolle suhteellista kilpailuetua vertailussa muihin Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntiin. Uusimmat väyläinvestoinnit viitostiellä poistavat koko Itä-Suomen liikenteen pullonkauloja, mutta koko tieverkon kunnan sekä ihmisten ja yritysten liikkumis-, kuljetus- ja yhteystarpeita vastaavien palveluiden ylläpitämiseen ja kehittämiseen on jatkuvasti tarvetta.

Väestörakenne ja väestökehitys sekä aluetalouden tilastoluvut asettavat kehitykselle haasteensa, mutta aluekehityksen dynamiikkaa kuvaavat luvut luovat myös positiivisia odotuksia. Etelä-Savon väestö on maan ikääntyneintä, huoltosuhde maan heikoin, ja asukasta kohden laskettu bruttoaluetuotekin maan heikoimpia. Vastaavasti kuitenkin työikäisen väestön muuttoliike on yli 30-vuotiaiden ja alle 15-vuotiaiden ikäryhmissä ollut vuosi toisensa jälkeen plussalla – maakunta on vetovoimainen ja pystyy tarjoamaan toimeentuloa sekä perheille turvallisen ja terveellisen elinympäristön. Maakunnan bkt/asukas on myös ajanjaksolla 2000-2013 kasvanut

selvästi koko maan kasvua nopeammin.

Aluekehityksen ja aluesuunnittelun keskeiset prosessit

Tavoitteet:

- Aluekehityksen ennakointi ja tietopalvelu tuottavat tarpeellista ja oikeaa tietoa käyttökelpoisessa muodossa laajasti käyttöön.
- Maakuntaohjelma laaditaan osallistavassa prosessissa. Se edistää ja mahdollistaa maakunnan tavoiteltua kehitystä..
- Maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma konkretisoi valmistuvan maakuntaohjelman linjauksia. Rakennerahasto-ohjelma edistää tehokkaasti ja vaikuttavasti maakuntastrategian ja -ohjelman toimeenpanoa.
- Maakunta saa merkittävästi myös muuta kehittämisrahoitusta.
- Maakunta vaikuttaa EU:n tulevan budjettikauden valmisteluun.
- Maakuntakaava ja liikennejärjestelmätyö edistävät ja mahdollistavat maakunnan tavoiteltua kehitystä.
- Aluekehityksen ja aluesuunnittelun edellytyksiin liittyvä edun ajaminen on tuloksellista.

vuonna 2017

Uutta maakuntastrategiaa toteutetaan aluekehityksen ja aluesuunnittelun työkaluilla.

- Aluekehityksen ennakoitua ja tietopalvelua kehitetään edelleen ja sen tuloksia levitetään laajasti käyttöön.
 - Maakuntaliitto kokoaa ja analysoi ennakoititietoa sekä laatii ajankohtaisia tulevaisuusksatsauksia ja selvityksiä maakunnan kehittämisen kannalta keskeisiltä aihealueilta maakunnan toimijoiden käyttöön.
 - Maakuntaliitto levittää ja hyödyntää OECD:n Euroopan pohjoisia alueita (NSPA) koskevan tutkimuksen tietosisältöä ja suosituksia yhteistyö- ja edunvalvontatarkoituksessa ministeriöiden ja EU:n suuntaan. Tutkimus julkistetaan vuoden 2017 alussa.
 - Maakuntaliitto tehostaa ja systematisoi maakunnan tulevaisuuskenaarioiden seuranta ja skenaarioiden käyttöä maakunnan kehittämisessä.
 - Maakuntaliitto vakiinnuttaa maakunnan ennakoitiverkon toimintatavan siten, että se on käytössä maakuntauudistuksen astuessa voimaan 1.1.2019.
 - Maakuntaliitto kehittää edelleen tilasto-, paikka- ja muuta tietopalvelua kuntien ja yhteistyökumppaneiden suuntaan sekä maakunnan kehittämisen tueksi.
- Maakuntaohjelma ja sen toimeenpanosuunnitelma (topsu) ulottuvat maakuntauudistuksen jälkeiseen aikaan
 - Maakuntaliitto laatii yhteistyössä jäsenkuntien, Ely-keskuksen ja muiden keskeisten toimijoiden kanssa Etelä-Savon uuteen maakuntastrategiaan perustuvan maakuntaohjelman vuosille 2018-2022. Työssä käytetään hyväksi vuoden 2016 lopulla valmistuvaa edellisen maakuntaohjelman arviointia.
 - Maakuntaliitto laatii yhteistyössä Ely-keskuksen, jäsenkuntien ja muiden keskeisten yhteistyökumppaneiden kanssa maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman ja siihen sisältyvän rakennerahasto-ohjelman rahoitussuunnitelman vuosille 2018-2019.
- Rakennerahasto-ohjelma 2014-2020 toteuttaa maakuntaohjelmaa
 - Maakuntaliitto ohjaa, edistää ja seuraa aluekehitysviranomaisena Suomen rakenne-

rahasto-ohjelman 2014–2020 toimeenpanoa maakunnassa ja Itä- ja Pohjois-Suomen yhteistyössä. Liitto seuraa ohjelman rahoituskehityksen käyttöä, suuntaa hakuja ja kehittää hakumenettelyjä ja hanketoimintaa sekä seuraa hankerahoitusta ja ohjelman vaikuttavuutta. Maakuntaliiton vetovastuulla toimivat maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) ja sen sihteeristö ovat tässä työssä keskeiset yhteistyöfoorumit. Etelä-Savo saa ohjelmasta yhteensä noin 177 miljoonaa euroa EU:n ja valtion rahoitusta vuosina 2014–2020. Maakunnalla on vuonna 2017 käytettävissään uutta myöntövaltuutta ohjelman hankkeisiin yhteensä 28,2 M€, josta 19,3 M€ EAKR+valtio ja 8,9 M€ ESR+valtio. [Linkki rahoitusuunnitelmaan 2017.](#)

- Maakuntaliitto toteuttaa välittävänä viranomaisena Suomen rakennerahasto-ohjelmaa 2014–2020 maakunnassa ja Itä- ja Pohjois-Suomen yhteistyössä. Liitto osoittaa rahoitusta maakuntaohjelman mukaisiin hankkeisiin ja seuraa hankkeiden vaikuttavuutta. Maakuntaliitolla on vuonna 2017 käytettävissään uutta myöntövaltuutta ohjelman hankkeisiin yhteensä 9,1 M€ (EAKR+valtio).
- Muuta ohjelmatyötä ja rahoitusta edistetään
 - Maakuntaliitto osallistuu Kaakkois-Suomi – Venäjä CBC-ohjelman toimeenpanoon. Ohjelman hallintoviranomaisena toimii Etelä-Karjalan liitto. Ohjelman kokonaisrahoitus on vuosina 2014–2020 yhteensä 72 miljoonaa euroa, josta puolet EU-rahoitusta ja toinen puoli Suomen ja Venäjän rahoitusosuutta. [Linkki ENI CBC-ohjelmaan.](#)
 - Maakuntaliitto osallistuu muuhun kansainväliseen, kansalliseen ja alueelliseen ohjelma- ja hanketyöhön sekä edistää rahoituksen saamista maakuntaan ja toimijoiden pääsyä rahoituksen piiriin. Liitto toimii aktiivisesti Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimiston kansainvälisessä verkostossa ja muilla kansainvälisillä foorumeilla vahvistuen kumppanuusverkostoja ja etsien rahoitusmahdollisuuksia.
- Vuoden 2020 jälkeiseen EU-budjettikauteen valmistaudutaan ja vaikutetaan
 - Maakuntaliitto osallistuu tulevan EU-budjettikauden sisältöjä ja rahoitusta koskevaan kotimaiseen ja eurooppalaiseen ohjelma- ja edunvalvontatyöhön yhdessä muiden maakuntien (erityisesti Itä- ja Pohjois-Suomen sekä Kaakkois-Suomen), ministeriöiden (erityisesti TEM), kansainvälisten kumppaneiden (erityisesti NSPA-alue, Pietari ja Leningradin alue) sekä maakunnan toimijoiden kanssa. Etelä-Savo on Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien puheenjohtajana vuonna 2017 vastuussa yhteisesti hoidettavien asioiden valmistelusta ja edistämisestä.
 - Maakuntaliitto tiivistää Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimistoa apuna käyttäen yhteydenpitoa EU-instituutioon, ensisijaisesti komissioon ja parlamenttiin. Etelä-Savo toimii puheenjohtajana myös Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimiston johtoryhmässä.
- Maakuntakaava ja liikennejärjestelmätyö aluesuunnittelun työkaluina
 - Maakuntaliitto saattaa päätökseen Etelä-Savon 2. vaihemaakuntakaavaan prosessin ja edistää sen toteuttamista. Maakuntaliitto laatii maakuntakaavan seurantaraportin (maakuntakaavakatsauksen) sekä uusii samalla maakuntakaavan toteutumisi-

- sen ja päivitystarpeiden seuranta.
- o Maakuntaliitto koordinoi seudullista, maakunnallista ja ylimaakunnallista liikennejärjestelmäsuunnittelua sekä liikenteen edunvalvontaa.

Maakuntaliitto edistää seuraavien elinvoima- ja vetovoimatavoitteiden toteutumista:

- Ihmisten toimeentulo ja aluetalous vahvistuu.
- Ihmisten hyvinvointi kohenee.
- Maakunnan innovaatiokyky paranee.
- Ainutlaatuista ympäristöä ja luonnonvaroja hyödynnetään monipuolisesti ja kestävästi.
- Etelä-Savo kehittyy kansainväliseen ja monikulttuuriseen suuntaan.

Maakuntastrategian keskeisten sisältöpainotusten edistäminen

Maakuntastrategian sisältöpainotukset – metsä, ruoka ja vesi – ohjaavat kehittämistä.

- Ihmisten toimeentuloa ja aluetaloutta vahvistetaan – osaava työvoima ja kilpailukykyiset yritykset avainasemassa
 - o Maakuntaliitto parantaa yritysten kilpailukykyä ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä tukemalla uuden teknologian kehittämistä ja hyödyntämistä älykkään erikoistumisen painopistealueilla, edistämällä yritysten kasvua, verkostoitumista ja kansainvälistymistä sekä edistämällä yritysten sukupolven- ja omistajavaihdoksia.
 - o Maakuntaliitto edistää metsään, veteen ja ruokaan perustuvaa kestävää, innovatiivista kasvua
 - o Maakuntaliitto jatkaa yhdessä koulutuksen järjestäjien ja työelämän toimijoiden kanssa koulutustarpeiden ennakointia.
 - o Maakuntaliitto tekee koulutuksen järjestäjien kanssa koulutuksen rakenteelliseen ja toiminnalliseen kehittämiseen tähtäävää yhteistyötä. Ennakoivaa uudistumista tarvitaan mm. toisen asteen koulutuksen reformiin vuoden 2018 alussa, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun uuden toimintakentän haltuunottoon sekä yliopistojen ja tutkimuslaitosten uudenlaisten kumppanuuksien rakentamiseen.
 - o Maakuntaliitto edistää ja tukee Etelä-Savon matkailustrategian 2014-2020 toteuttamista
 - o Maakuntaliitto osallistuu Visit Finlandin matkailun katto-ohjelmiin ja kärkihankkeisiin, edistää niiden toteutusta ja toimii Visit Finlandin alueellisten asiantuntijoiden verkostossa.
 - o Maakuntaliitto edistää Etelä-Savon saavutettavuutta ja sujuvaa arkea ajamalla maakunnan liikenteellistä etua, edistämällä koko Itä-Suomen kattavalla liikennejärjestelmätyöllä maakunnan liikennejärjestelmää ja liikennepalveluja sekä avustamalla kuntia laajakaistahankkeiden suunnittelussa ja toteuttamisessa
- Ihmisten hyvinvointia kohennetaan – ennakoiva terveyden edistäminen ja turvallinen elinympäristö
 - o Maakuntaliitto tukee ennakoivaa terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä mm. uudenlaisten palvelujen kehittämisessä ja edistämisessä. Liitto tukee kuntia ennakoivaan hyvinvointiin liittyvissä toimissa sekä edistää ja tuo näkyviin ennakoivan hyvinvoinnin merkitystä yhdessä sidosryhmien kanssa.
 - o Maakuntaliitto edistää Etelä-Savon kulttuurin tulevaisuusohjelman toimeenpanoa
 - o Maakuntaliitto koordinoi Suomi100-juhlavuotta maakunnassa ja toteuttaa osaltaan juhlavuoden ohjelmaa

- Maakuntaliitto osallistuu turvallisen elinympäristön kehittämiseen yhteistyössä keskeisten sidosryhmien kanssa
- Maakuntaliitto edistää ennakoivaa ja kysyntää vastaavaa maankäyttöä ohjaamalla ja kehittämällä kuntakaavoitusta, edistämällä muulla tavoin maakuntakaavan toteuttamista ja kehittämällä maakuntakaavan seuranta
- Maakunnan innovaatiokykyä vahvistetaan – älykäs erikoistuminen ja arjen ratkaisut
 - Maakuntaliitto päivittää yhteistyössä keskeisten innovaatiotoimijoiden kanssa Etelä-Savon älykkään erikoistumisen strategian
 - Maakuntaliitto vahvistaa älykkään erikoistumisen mukaisia innovaatiokärkiä ja innovaatioalustoja ja edistää niihin liittyvää innovaatiotoimintaa, kestävää luonnonvarojen hyödyntämistä ja ihmisten hyvää arkea
- Ainutlaatuinen ja monipuolinen ympäristö – luonnonvaroja kestävästi käyttävä Etelä-Savo
 - Maakuntaliitto edistää niin Saimaan kuin Lakelandin mittakaavassa tehtävää tiiviimpää yhteistyötä matkailun kansainvälisessä markkinoinnissa ja tukee tähän liittyvää tuotekehitystyötä.
 - Maakuntaliitto tukee ja edistää maakunnan lähiruoka- ja luomutuotantoon ruokakulttuurin ja ruokamatkailun kehittämistyötä.
 - Maakuntaliitto edistää luonnonvarojen kestävää käyttöä ja hyvän ympäristön säilymistä ja varautuu Pariisin ilmastopimuksen alueelliseen toteuttamiseen.
 - Maakuntaliitto osallistuu vesienhoitosuunnitelmien toimeenpanoon.
 - Maakuntaliitto osallistuu Fennoskandian vihreän vyöhykkeen toimintaan ympäristöministeriön asettaman työryhmän puitteissa sekä edistää Saimaan Geopark –statuksen saamista eteläiselle Saimaalle
 - Maakuntaliitto edistää saimaannorpan suojelua sekä suojelun, kalastuksen ja matkailun yhteensovittamista.
 - Maakuntaliitto edistää Etelä-Savon kulttuuriympäristön arvojen säilymistä ja kestävää käyttöä.
 - Maakuntaliitto edistää vapaa-ajan asumisen ja vapaa-ajan toimintojen kehittämistä sekä luonnon virkistyskäyttöä.
 - Maakuntaliitto edistää ihmisten hyvinvointia hallinnoimalla kuntien perustamaa Saimaan virkistysalueyhdistystä.

Edunvalvonta, yhteistyö ja viestintä

- Kansainvälinen ja monikulttuurinen maakunta
 - Maakuntaliitto edistää maakunnan kansainvälistymistä parantamalla viennin edellytyksiä, maakunnan toimijoiden kansainvälistymisvalmiuksia ja verkostoitumista sekä valmiuksia vastaanottaa ja integroida maahanmuuttajia maakuntaan.

Monipuolinen sidosryhmäyhteistyö ja oikein toteutettu viestintä lisäävät maakunnan vaikutusvaltaa ja näkyvyyttä. Maakuntauudistus tuo oman värinsä vuoden 2017 sidostyhmäyhteistyöhön ja edunvalvontaan. Uudistuksen valmistelu sitoo henkilöresursseja, luo uusia verkostoja ja synnyttää monipuolista tarvetta edunvalvontaan niin maakunnan sisällä kuin valtakunnallises-tikin. Uudistuksen tavoitteena on demokratian lisääminen, kustannusten nousun hillitseminen ja palveluiden säilyminen. Viestintä on keskeisessä roolissa kun uudistuksen tavoitteista ja vai-heista kerrotaan kansalaisille ja uudistuksessa mukana olevalle henkilöstölle. Viestinnän osalta vuonna 2017 jatketaan ja tiivistetään ennestään yhteistyötä uudistuksen viestinnän henki-löstön kesken. Vuoden 2016 aikana laadittua viestintä ja vuorovaikutussuunnitelmaan pannaan toimeen käytännössä.

Maakuntauudistuksen ohella maakuntaliitossa tehdään vuonna 2017 myös omaa maakunnal-lista edunvalvontatyötä sekä ylläpidetään sidosryhmäsuhteita. Toimivilla, monipuolisilla sekä laaja-alaisilla yhteiskuntasuhteilla niin maakunnan sisällä kuin ulkopuolellakin, tuodaan esiin maakunnan tavoitteita eri päätöksentekotasolla sekä intressiryhmissä. Nopeasti muuttuviin ti-lanteisiin reagoidaan sidosryhmäverkoston yhteistyötä hyödyntäen. Oikean tilannekuvan yllä-pitäminen maakunnasta antaa avaimet oikeanlaiselle vaikuttamiselle maakunnan parhaaksi.

Maakuntien välisellä yhteistyöllä tuodaan lisää vahvuutta ja vaikuttavuutta yhteisten tavoit-teiden edistämisessä. Vuonna 2017 Etelä-Savo toimii Itä-Suomen neuvottelukunnan puheen-johtajamaakuntana ja järjestää syksyllä 2017 Itä- ja Pohjois-Suomen huippukokouksen, kooten maakuntaan keskeisiä maakuntavaikuttajia eri puolilta maata.

Eri valmisteluprosesseissa muodostuneita tavoitteita edistetään parhaimmillaan laaja-alaisella ja monikärsäisellä viestinnällä. Viestinnässä tuodaan esiin maakuntaliiton osaamista ja asiain-tuntemusta sekä ollaan sidosryhmien ja median tavoitettavissa ja käytettävissä. Maakuntauu-distuksen viestintä kulkee oman viestinnän rinnalla.

Toimivat kansainväliset yhteydet ovat maakunnalle elintärkeitä. Keskeinen yhteistyösuunta on viime vuosien haasteista huolimatta Venäjä vaikka mahdollisuudet Venäjän kanssa tehtävään yhteistyöhön ovat viime vuosina heikentyneet. Maakuntaliitto on muun muassa Suomalais-Ve-näläisen kauppakamarin jäsen. Tämä on toisaalta avannut myös uusia mahdollisuuksia maa-kunnan kansainväliselle yhteistyölle. Kiina yhteistyötä jatketaan ensisijaisesti Shaoxingin kans-sa, jonka kanssa maakunnalla on Kiinassa merkittävä ystävyyskaupunkisopimus. Maakuntaliit-to toimii yhteistyön avaajana ja luo puitteita yhteistyölle. Suurin potentiaali on yritys- ja op-pilaitosyhteistyössä, jossa maakuntaliitto antaa Kiinassa tarvittavaa taustatukea muille maa-kunnan toimijoille. Kiinan vanheneva väestö on lisännyt myös kiinalaisten kiinnostusta maa-kuntamme vanhuspalveluosaamiseen, ympäristöhaasteet Kiinassa ja kiinalaisten pyrkimys puh-

Tavoitteet:

- Maakunnan näkyvyys, toimijoiden ja asukkaiden osallisuus ja toiminnan avoimuus lisääntyy.
- Maakunnan edun ajaminen on oikea-aikaista ja tuloksellista.
- Maakunnan sisäinen ja ulkoinen yhteistyö, ml. kansainvälinen yhteistyö, on sujuvaa ja vaikuttavaa.
- Maakuntaudistus luo hyvät lähtökohdat yhteisen Etelä-Savon menestykselle.
- Maakunnan selkeä viestintä edistää yhteistä tahtotilaa.

taampaan ympäristöön ja ravintoon tekevät Etelä-Savosta Kiinalaisten ja muidenkin näkökulmasta kiinnostavan kumppanin.

EU-politiikan osalta keskeisiä vaikuttamisen kohteita ovat EU-instituutiot Brysselissä. Itä- ja Pohjois-Suomella on Brysselissä yhteinen EU-toimisto.

Edunvalvonta ja yhteistyö

- Maakuntaliitto toimii Itä-Suomen neuvottelukunnan puheenjohtajamaakuntana ja järjestää Itä- ja Pohjois-Suomen huippukokouksen syksyllä 2017
- Maakuntaliitto tekee tiivistä yhteistyötä naapurimaakuntien kanssa Itä-Suomessa ja Kaakkois-Suomen alueella muun muassa laatimalla yhteisiä tavoitteita ja pitämällä yhteyttä alueen kansanedustajiin ja muihin vaikuttajatahoihin sekä osallistumalla Itä- ja Kaakkois-Suomi yhteistyöhön
- Maakuntaliitto toteuttaa koko henkilöstönsä toimesta tehtäväalueisiinsa liittyvää edunvalvontaa eri vaikuttamiskanavia käyttäen. Keskeiset kannanotot ja lausunnot päättää maakuntahallitus.
- Maakuntaliitto tiivistää edunvalvonnan yhteistyötä maakunta- ja sote-uudistuksessa mukava olevien toimijoiden kanssa tavoitteiden yhdenmukaistamiseksi ja yhteensovittamiseksi
- Maakuntaliitto toimii hyvässä yhteistyössä kansainvälisten kumppanien kanssa ja luo verkostoja maakunnan toimijoiden kansainvälisyyden tukemiseksi
- Maakuntaliitto kehittää ja hyödyntää maakuntapäivää, Etelä-Savon valtuuskuntaa, Päämajasymposiumia, kunnallisasiain työryhmän ja muiden jo olemassa olevien tai mahdollisesti uusien foorumeiden roolia maakunnan sidostyhmäsuhteiden rakentajana ja viestinnän kanavana.
- Maakuntaliitto tunnistaa keskeisiksi edunvalvonnan painopisteiksi vuonna 2017 valtion politiikkalinjaukset ja niistä johdetut lainsäädännön muutokset ja valtion budjetin alueelliset vaikutukset sekä maakuntaliiton tehtäväalueiden organisointi ja resurssit maakuntaudistuksessa.

Viestintä ja markkinointi

- Maakuntaliitto toteuttaa yksin sekä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa tiedotus ja

Taloudelliset voimavarat

markkinointitoimia, jotka lisäävät näkyvyyttä, osallisuutta ja avoimuutta

- Maakuntaliitto tiivistää viestinnän yhteistyötä maakunta- ja sote-uudistuksessa mukava olevien toimijoiden kanssa viestinnän yhdenmukaistamiseksi ja yhteensovittamiseksi
- Maakuntaliitto pyrkii monin erilaisin toimin vahvistamaan Etelä-Savossa sitä yhteistä tahotilaa, jonka varaan maakunta voi rakentaa yhteistä markkinointiviestiä ja näin vahvistaa maakunnan vetovoimaa ja näkyvyyttä,
- Maakuntaliitto huomioi toiminnassaan Suomi 100 – juhluvuoden ja Päämajasymposiumin 10. juhluvuoden.

Liiton käytettävissä olevat taloudelliset resurssit koostuvat valtion talousarviossa sille osoitetusta kehittämisrahoituksesta sekä liiton omasta talousarviosta, johon rahoitus kannetaan jäsenkuntien maksuosuuksina.

Kilpailukyky sopimuksen mukaiset kunta-alan sopimukset allekirjoitettiin 5.9.2016. Kunta-alan uudet sopimukset ovat voimassa 1.2.2017 - 31.1.2018. Palkkoja ei koroteta sopimuskaudella.

TALOUSSUUNNITELMA 2017-2019

Hankkeet nettona

1 000 €	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Toimintatulot	2 420	2 420	0
Toimintamenot	-2 620	-2 621	0
Toimintakate	-200	-200	0
Rahoitustulot	1	1	0
Rahoitusmenot	-1	-1	0
Vuosikate	-200	-200	0
Tilikauden tulos	-200	-200	0
Jäsenkuntien maksuosuudet	2 378	2 378	0
Maksuosuuksien muutokset	-3,0 %	0 %	-100 %

Muuttuneet sopimusmääräykset liittyvät pääosin lomarahen vähentämiseen lomanmääräytymisvuosien 2016-2017, 2017-2018 ja 2018-2019 osalta, työajan pidentämiseen sekä työaika pankin hyödyntämiseen. Lomараha maksetaan 30 %:lla alennettuna 1.2.2017 - 30.9.2019 välisellä ajanjaksolla. Säännöllinen työaika pitenee keskimäärin 24 tuntia vuodessa ansiotasoa muuttamatta.

Taloussuunnitelmavuosien toimintatulot ja -menot sekä rahoitustulot ja -menot ja jäsenkuntien maksuosuudet käyvät ilmi alla olevasta taulukosta:

Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi muodostuu vuoden 2017 talousarviosta. Vuodelle 2019 ei ole budjetoitu lukuja, koska taloussuunnitelman laadinnassa on lähdetty olettamasta, että maakuntaudistuksen toimeenpano toteutuu tavoitellussa aikataulussaan ja maakuntaliitot lakkaavat vuoden 2019 alussa.

Talousarvio 2017

Syyskuussa 2016 tehdyn seutukuntakerroksen perusteella vuoden 2017 talousarvioon esite-

TALOUSARVIO 2017

Hankkeet nettona

€	TA 2016	TA 2017	muutos%
Toimintatulot	2 503 400	2 419 900	-3,3 %
Toimintamenot	-2 503 500	-2 620 000	4,7 %
Toimintakate	-100	-200 100	200000,0 %
Rahoitustulot	1 100	1 100	0,0 %
Rahoitusmenot	-1 000	-1 000	0,0 %
Vuosikate	0	-200 000	
Tilikauden tulos	0	-200 000	
Tilikauden yli/alijäämä	0	-200 000	
Tulot yhteensä	2 504 500	2 421 000	-3 %
Menot yhteensä	-2 504 500	-2 621 000	4 %

tään kuntien jäsenmaksuja alennettavaksi 3,0 prosenttia. Tilikauden tulos on 200 000 euroa alijäämäinen, koska alijäämä on katettavissa edellisten vuosien ylijäämällä.

Kilpailukykysojopimus alentaa kunnallisten työnantajien työvoimakustannuksia. Kilpailukykysojopimuksen ja kunnallisen eläkejärjestelmän uudistuksen myötä kunnallisten työnantajien sosiaaliturvamaksut alenevat. Maakuntaliiton vuoden 2017 talousarvioehdotuksessa lomarahen leikkaamisen ja työnantajan sosiaalivakuutusmaksujen alenemisen vaikutus on yhteensä noin 49 000 euroa. Hankkeiden nettomenot vuonna 2017 ovat 287 400 euroa.

Maakuntahallitus käsittelee talousarvion tulosityksiköittäin ja hankkeittain. Valtuuston käsittelemässä talousarviossa hankkeet on huomioitu vain nettokustannuksien osalta.

Talousarvio sitoo maakuntahallitusta toimintatulojen ja -menojen sekä rahoitustulojen ja -menojen tasolla.

Talousarvion rakenne

Maakuntahallituksen talousarvioehdotus jaetaan kolmeen tehtäväalueeseen:

- Luottamushenkilöhallinto
- Virasto
- Hankkeet

Luottamushenkilöhallinto sisältää kahden kustannuspaikan kustannukset:

- Luottamushenkilöhallinto eli valtuusto ja hallitus (sis. myös maakuntajohtajan kulut)
- Tarkastuslautakunta

Viraston sisällä kustannukset jaetaan neljälle kustannuspaikalle:

- Aluekehitysyksikkö
- Aluesuunnittelu-yksikkö
- Hallinto- ja kehittämissyksikkö
- Maakuntajohtajan esikunta (1.1.2013 alkaen, aiemmin hallinto- ja kehittämissyksikössä)

Hankkeissa ovat kaikkien niiden maakuntaliiton hallinnoimien hankkeiden tuotot ja kulut, jotka ovat tiedossa talousarvion laadinnan hetkellä. Tehtäväalueen talousarvio täydentyy käyttösuunnitelmassa mahdollisten uusien hankkeiden käynnistyessä.

Talousarvioehdotukseen sisältyvät hankkeet

Talousarvioehdotuksessa on huomioitu seuraavat hankkeet:

- EAKR-tekniinen tuki
- Tulevaisuusloikka
- Suomi 100 – juhlavuosi, 3 hanketta
- Maakuntauudistuksen valmistelu
- D.O. Saimaa laatumerkki
- Ennakointiverkko

Vuonna 2016 EU-rakennerahasto-ohjelman hallinnointiin käytettävän teknisen avun määrä pieneni. Ohjelmakaudella 2014–2020 vuosittain saatava teknisen avun määrä on 165 000 euroa. Muutos näkyi ensimmäisen kerran vuonna 2016, sillä päättyneen ohjelmakauden teknisen avun varoja voitiin käyttää vuoden 2015 loppuun asti. Vuosina 2007–2013 Etelä-Savon maakuntaliiton teknisen avun kokonaismäärä oli noin 3 M€. Ohjelmakaudella 2014–2020 sitä on kaikkiaan käytettävissä 851 000 euroa eli vähennystä on kaikkiaan 72 %. Vuonna 2017 EAKR-tekni- sen avun hankkeen nettomenot ovat 120 500 euroa.

Uuden maakuntahallinnon valmistelussa maakuntaliitoilla on merkittävä rooli. Valmisteluun liittyviä kustannuksia on kirjattu omalle kustannuspaikalleen hankkeiden tehtäväalueeseen jo vuonna 2016. Vuoden 2017 talousarvioon on varattu 100.000 euroa hankkeeseen Maakuntauudistuksen valmistelu.

Talousarvioehdotuksen perusteluna (liitteet):

RAHOITUSOSA

TALOUSARVIO 2017

	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	266 630	0	-200 000	-200 000	0
Toiminnan rahavirta	266 630	0	-200 000	-200 000	
Investointien rahavirta					
Investointimenot		0	0	0	0
Investointien rahavirta		0	0		
Toiminnan ja investointien rahavirta	266 630	0	-200 000	-200 000	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Rahoituksen rahavirta	0	0	0		
Vaikutus maksuvalmiuteen	266 630	0	-200 000	-200 000	0
Rahavarat 31.12.	689 602	689 602	489 602	289 602	
Rahavarat 1.1.	336 475	689 602	689 602	489 602	

TP = Tilinpäätös
 KS = Käyttösuunnitelma
 TA = Talousarvio
 TS = Taloussuunnitelma

TULOSLASKELMAOSA

TALOUSARVIO 2017

Hankkeet nettona

	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	Muutos 2016-17 %
TOIMINTATUOTOT	2 510 556	2 503 400	2 419 900	2 420 400	0	-3,3
TOIMINTAKULUT	-2 329 226	-2 503 500	-2 620 000	-2 620 700	0	4,7
	181 330	-100	-200 100	-200 300	0	
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	153	600	600	800	0	0,0
Muut rahoitustuotot	85 172	500	500	500	0	0,0
Korkokulut	-25	-1 000	-1 000	-1 000	0	0,0
Muut rahoituskulut						
Rahoitustuotot ja -kulut	85 300	100	100	300	0	0,0
VUOSIKATE	266 630	0	-200 000	-200 000	0	
TILIKAUDEN TULOS	266 630	0	-200 000	-200 000	0	

TULOS LASKELMA OSA
Hankkeet bruttona

TALOUSARVIO 2017

	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	Muutos 2016-17 %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	2 541 004	2 551 700	2 432 700	2 403 000	0	-4,7
Tuet ja avustukset						
Tuet ja avustukset valtiolta	681 092	475 000	377 200	310 600	0	-20,6
Tuet ja avustukset	681 092	475 000	377 200	310 600	0	-20,6
Vuokratuotot	10 054	10 200	10 200	10 300	0	0,0
Muut toimintatuotot	1 841					
TOIMINTATUOTOT	3 233 992	3 036 900	2 820 100	2 723 900	0	-7,1
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-1 514 002	-1 588 200	-1 598 400	-1 562 600	0	0,6
Eläkekulut	-363 293	-364 900	-346 100	-339 200	0	-5,2
Muut henkilösivukulut	-49 346	-50 100	-54 200	-52 300	0	8,2
Henkilöstökulut	-1 926 641	-2 003 200	-1 998 700	-1 954 100	0	-0,2
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-740 861	-660 500	-713 500	-685 600	0	8,0
Palvelujen ostot	-740 861	-660 500	-713 500	-685 600	0	8,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-191 375	-90 100	-91 300	-92 200	0	1,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-191 375	-90 100	-91 300	-92 200	0	1,3
Avustukset		-90 000	-20 000	0		
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-193 785	-193 200	-196 700	-192 300	0	1,8
Muut toimintakulut	-193 785	-193 200	-196 700	-192 300	0	1,8
TOIMINTAKULUT	-3 052 662	-3 037 000	-3 020 200	-2 924 200	0	-0,6
TOIMINTAKATE	181 330	-100	-200 100	-200 300	0	
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	153	600	600	800	0	
Muut rahoitustuotot	85 172	500	500	500	0	
Korkokulut	-25	-1 000	-1 000	-1 000	0	
Muut rahoituskulut						
Rahoitustuotot ja -kulut	85 300	100	100	300	0	
VUOSIKATE	266 630	0	-200 000	-200 000	0	
TILIKAUDEN TULOS	266 630	0	-200 000	-200 000	0	

	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	Muutos 2016-17 %
LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	2 420 780	2 451 200	2 377 700	2 377 700	0	-3,00
TOIMINTATUOTOT	2 420 780	2 451 200	2 377 700	2 377 700	0	-3,00
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-158 481	-167 100	-165 100	-166 800	0	-1,2
Eläkekulut	-23 505	-25 200	-24 800	-25 000	0	-1,6
Muut henkilösivukulut	-4 023	-4 500	-4 500	-4 500	0	0,0
Henkilöstökulut	-186 009	-196 800	-194 400	-196 300	0	-1,2
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-292 099	-258 000	-273 900	-290 900	0	6,2
Palvelujen ostot	-292 099	-258 000	-273 900	-290 900	0	6,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-38 416	-18 300	-20 800	-21 000	0	13,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-38 416	-18 300	-20 800	-21 000	0	13,7
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-50 765	-49 500	-50 500	-51 000	0	2,0
Muut toimintakulut	-50 765	-49 500	-50 500	-51 000	0	2,0
TOIMINTAKULUT	-567 289	-522 600	-539 600	-559 200	0	3,3
LUOTTAMUSHLÖHALLINTO NETTO	1 853 490	1 928 600	1 838 100	1 818 500	0	-4,7
VIRASTO						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	73 189	35 000	25 000	25 300	0	-28,6
Tuet ja avustukset	4 692	7 000	7 000	7 100	0	0,0
Vuokratuotot	10 054	10 200	10 200	10 300	0	0,0
Muut toimintatuotot	1 841					
TOIMINTATUOTOT	89 777	52 200	42 200	42 700	0	-19,2
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-882 485	-1 048 900	-1 027 500	-1 037 800	0	-2,0
Eläkekulut	-258 494	-267 400	-250 100	-252 600	0	-6,5
Muut henkilösivukulut	-24 780	-39 800	-35 500	-35 900	0	-10,8
Henkilöstökulut	-1 165 759	-1 356 100	-1 313 100	-1 326 300	0	-3,2
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-342 078	-297 700	-309 100	-312 200	0	3,8
Palvelujen ostot	-342 078	-297 700	-309 100	-312 200	0	3,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-91 819	-62 100	-62 100	-62 700	0	0,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-91 819	-62 100	-62 100	-62 700	0	0,0
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-100 007	-108 700	-108 700	-109 800	0	0,0
Muut toimintakulut	-100 007	-108 700	-108 700	-109 800	0	0,0
TOIMINTAKULUT	-1 699 663	-1 824 600	-1 793 000	-1 811 000	0	-1,7
VIRASTO NETTO	-1 609 887	-1 772 400	-1 750 800	-1 768 300	0	-1,2
HANKKEET						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	47 036	65 500	30 000	0	0	-54,2
Tuet ja avustukset	676 400	468 000	370 200	303 500	0	-20,9
TOIMINTATUOTOT	723 435	533 500	400 200	303 500	0	-25,0
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-473 036	-372 200	-405 800	-358 000	0	9,0
Eläkekulut	-81 294	-72 300	-71 200	-61 600	0	-1,5
Muut henkilösivukulut	-20 542	-5 800	-14 200	-11 900	0	144,8
Henkilöstökulut	-574 873	-450 300	-491 200	-431 500	0	9,1
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-106 685	-104 800	-130 500	-82 500	0	24,5
Palvelujen ostot	-106 685	-104 800	-130 500	-82 500	0	24,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-61 140	-9 700	-8 400	-8 500	0	-13,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-61 140	-9 700	-8 400	-8 500	0	-13,4
Avustukset						
		-90 000	-20 000			
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-43 012	-35 000	-37 500	-31 500	0	7,1
Muut toimintakulut	-43 012	-35 000	-37 500	-31 500	0	7,1
TOIMINTAKULUT	-785 709	-689 800	-687 600	-554 000	0	-0,3
HANKKEET NETTO	-62 274	-156 300	-287 400	-250 500	0	83,9

HENKILÖSTÖ VUONNA 2017

	HLÖ 2016	HTV 2016	HLÖ 2017	HTV 2017
LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO				
Maakuntajohtaja	1	1	1	1
LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO YHT.	1	1	1	1
VIRASTO				
HALLINTO- JA KEHITTÄMISYKSIKKÖ				
Hallinto- ja kehittämisjohtaja		1		1
Tiedonhallinnan asiantuntija		1		1
Asiantuntija 20%		0,2		
Henkilöstösihteeri/Hallintosihteeri		1		1
Järjestelmäpäällikkö		1		1
Hallintosihteeri		1		1
Taluspäällikkö		1		1
Virastoemäntä		1		1
YHTEENSÄ	8	7,2	7	7,0
ALUESUUNNITTELUYKSIKKÖ				
Aluesuunnittelujohdaja		1		1
Kaavoituspäällikkö		1		1
Maakuntainsinööri		0,8		1
Paikkatietokäsittelijä 60%		0,6		0,6
Ympäristöpäällikkö		1,0		1
YHTEENSÄ	5	4,4	5	4,6
ALUEKEHITYSYKSIKKÖ				
Aluekehitysjohtaja		1		1
Kehittämispäällikkö, elinkeinoelämä		1		1
Kehittämispäällikkö, hyvinvointi				0,5
Kehittämispäällikkö, maa- ja metsätalous		0,3		
Kehittämispäällikkö, matkailu		0,9		1
Kehittämispäällikkö, osaaminen		1		1
Ohjelmapäällikkö, maakuntaohjelma		0,75		1
Tilastosihteeri		1		1
YHTEENSÄ	6	5,9	7	6,5
MAAKUNTAJOHTAJAN ESIKUNTA				
Maakuntajohtajan sihteeri		1		1
Viestintä- ja yhteiskuntasuhdepäällikkö		1		1
YHTEENSÄ	2	2,0	2	2,0
VIRASTO YHTEENSÄ	21	19,5	21	20,1
HANKKEET				
HALLINNOLLINEN TEKNINEN TUKI, EAKR				
Maksatusasiantuntija		1		0,6
Maksatusasiantuntija		1		1
Maksatusasiantuntija		1		1
Ohjelmapäällikkö		1		1
Kehittämispäällikkö, hyvinvointi		1		0,5
YHTEENSÄ	5	5,0	4	4,1
TULEVAISUUSLOIKKA				
Ennakointiasiantuntija		1,00		0,25
Ennakointiasiantuntija		1,00		0,25
YHTEENSÄ	2	2,00		0,50
CULTURE SAIMAA LAAJENEE				
Aluekoordinaattori		0,08		
Projektityöntekijä		0,08		
YHTEENSÄ	1	0,17		
SUOMI 100 - JUHLAVUOSI				
Koordinaattori	1	1,00	0	0,50
ETELÄ-SAVON SUOMI 100- JUHLAVUOSI				
Koordinaattori			1	0,50
MAAKUNTAHALLINNON VALMISTELU				
Projektipäällikkö			1	0,50
ENNAKOINTIVERKKO				
Ennakointiasiantuntija				0,75
Ennakointiasiantuntija				0,75
YHTEENSÄ			2	1,50
HANKKEET YHTEENSÄ	9	8,2	8	7,6
KAIKKI YHTEENSÄ	31	28,6	30	28,7

KUNTIEN MAKSUOSUUDET 2017, alustava

	lask.vero- tulot 2014(*) 1000 €	2017 maksuosuudet €	%	maksuosuus 2016	muutos €	Erä 1-12
Enonkoski	4 037	20 612	0,8669	21 249	-637	1 718
Heinävesi	10 301	52 598	2,2121	54 224	-1 626	4 383
Hirvensalmi	6 271	32 020	1,3467	33 010	-990	2 668
Joroinen	15 416	78 717	3,3106	81 150	-2 433	6 560
Juva	18 076	92 299	3,8819	95 152	-2 853	7 692
Kangasniemi	15 911	81 243	3,4169	83 755	-2 511	6 770
Mikkeli	177 442	906 037	38,1056	934 044	-28 008	75 503
Mäntyharju	18 326	93 572	3,9354	96 465	-2 893	7 798
Pertunmaa	4 591	23 441	0,9859	24 166	-725	1 953
Pieksämäki	59 125	301 898	12,6970	311 230	-9 332	25 158
Puumala	7 021	35 851	1,5078	36 959	-1 108	2 988
Rantasalmi	9 929	50 697	2,1322	52 264	-1 567	4 225
Savonlinna	112 005	571 908	24,0530	589 587	-17 679	47 659
Sulkava	7 208	36 807	1,5480	37 944	-1 138	3 067
YHTEENSÄ	465 659	2 377 700	100,0	2 451 200	-73 498	198 142
muutos-%		-3,0				

*) Lähde: Kuntaliitto 3.11.2015

Etelä-Savo
**SAIMAAN
MAAKUNTA**

ISBN 978-952-5932-29-4 (PDF)

ISSN 1455-2930